

Täysistunto

Torstai 24.11.2022 klo 16.01—19.20

2.2. Suullinen kysymys koulupoliisitoiminnasta (Mikko Kinnunen kesk)

Suullinen kysymys SKT 196/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Tähän samaan aihekokonaisuuteen on myös keskustan eduskuntaryhmällä kysymys. — Edustaja Mikko Kinnunen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.06 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa puhemies! Kun lasten, nuorten ja jengien väkivaltaisuus lisääntyy, nostan esille yhtenä ennaltaehkäisevänä toimenä ja ratkaisukeinona koulupoliisin toiminnan. Oululainen koulupoliisi Merja Rasinkangas tekee yhteistyötä ala- ja yläkoulujen kanssa. Hän antaa laillisuuskasvatusta, käy lasten ja nuorten kanssa läpi vastuukärajoi, kiusaamista ja väkivaltaa, rikosten seurauksia, päihteitä ja vastuullista toimintaa somessa. Hän kuulee lapsia ja nuoria, ja moni nuori kääntyy oma-aloitteisesti hänen puoleensa. Koulupoliisi puhuttaa koulussa kaikki 15-vuotiaat, jotka ovat syyllistyneet rikokseen. Yhteistyö on sujuvaa, mutta työmäärä kasvaa koko ajan. Tarvitaan laajaa koulun väen, kotien, oppilashuollon, kouluun jalkautuvan nuorisotyön ja poliisin yhteistyötä. Kysyn ministeri Mikkoselta: voisiko hallitus vahvistaa [Puhemies koputtaa] koulupoliisitoimintaa väkivallan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.08 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eritäin tärkeä huomio, että meidän täytyy huolehtia siitä, että meillä on näitä varhaisen puutumisen ennaltaehkäiseviä keinoja. Ja on tärkeää, että nuoret tapaavat poliisin koulussa, niin että sitä luottamusta voidaan rakentaa niin, että poliisia ei tavata ehkä ensi kertaa vain siinä kohtaa, jos ollaan jouduttu jo rikosten polulle. Sen takia me hallituksessa pohdimme myös näitä lisäkeinoja ja olemme asettaneet tällaisen eri ministeriöiden yhteisen työryhmän. Siinä ovat sisäministeriön lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö, oikeusministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö miettimässä vielä niitä lisäkeinoja, joita voimme tähän ongelmaan tuoda, ja myös resursseja, joita lisätalousarviossa osoittaa.

Niin kuin sanoin, iso ongelma on se, että poliisien määriä vähennettiin merkittävästi viime kaudella, [Välihuutoja oikealta] ja sen takia esimerkiksi poliisin mahdollisuus tällaiseen ennaltaehkäisevään työhön, kouluvierailuihin ja näihin, on vähentynyt. Nyt olemme saaneet poliisien määrää lisättyä, [Puhemies: Kiitoksia!] olemme saaneet panoksia Ankku-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

ri-toimintaan, joka on nimenomaan sellaista moniviranomaistoimintaa, ja tätä me tarvitsemme vielä lisää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.09 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Onpa taas surulista kuultavaa. Kyse ei ole teidän lisäämistänne poliisien resursseista. Kyse on teidän ja koko eduskunnan ajamasta maahanmuuttopolitiikasta. [Välihuutoja vasemmalta] Me olemme varoittaneet tästä ongelmasta, tästä ilmiöstä, vuosia. Mitä te olette tehneet? Vähätelleet sitä, sanoneet, että me maalaamme uhkakuvia, kertoneet, että maahanmuuttoon ei liity ongelmia.

Me seuraamme tismalleen Ruotsin ja muiden maiden jalanjäljissä. Mikäli me teemme samanlaista politiikkaa, me saamme samanlaisia tuloksia. Me olemme esittäneet lainsäädäntömuutoksia, toimenpiteitä maahanmuuttopolitiikkaan, kriminaalipolitiikkaan, nimenomaan katurikollisuuteen ja jengeihin puuttumista, tiukalla kädellä. Nyt ei riitä pään silitely, ei teidän aina vaatimanne uudet kotouttamistoimet ja maahanmuuttajien erikoispalvelut.

Perussuomalaiset ovat äsken kertoneet jättävänsä välikysymyksen hallitukselle. Kysyn pääministeriltä: mitä te oikeasti aiotte tehdä, [Puhemies koputtaa] jotta pääkaupunkiseudun nuoret uskaltavat käyttää lähijunaa, [Puhemies: Kiitoksia!] uskaltavat kävellä täällä kaduilla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.10 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minusta poliisien riittävät resurssit ovat yksi tärkeä osa sitä, että voimme puuttua rikollisuuteen. Se on äärimmäisen tärkeää, että poliisilla on mahdollisuus torjua rikoksia, olla läsnä, näkyä kaduilla, luoda sitä kautta turvallisuutta. [Kokoomuksen ryhmästä: Hoitaako poliisi kaiken?] Ja minä ihmettelen sitä, jos perussuomalaiset sanovat täällä, että te olette jo pitkään nähneet tämän ongelman. Kuitenkin silloin kun te olitte hallituksessa, poliisien määrää vähennettiin. [Välihuutoja oikealta] Ja itse asiassa poliisien määrä, onneksi, viime hallituskauden puolivälissä kääntyi kasvuun siinä kohtaa, kun perussuomalaiset lähtivät hallituksesta. [Välihuutoja]

Minusta on äärimmäisen tärkeää se, että tähän ongelmaan me etsimme yhdessä keinoja. Etsimme keinoja poliisin riittävästä resursseista, puuttumisesta, mutta etsimme keinoja myös nimenomaan sieltä ennaltaehkäisevästä työstä, siitä, että kaikilla nuorilla on se turvallinen aikuinen, on se sitten koulussa, on se nuorisotyön kautta, on se harrastusmaailmassa. Meidän täytyy huolehtia siitä, [Puhemies koputtaa] että jokaisella nuorella täällä [Puhemies: Kiitoksia!] on turvallinen olo ja heillä on aikuisia, joihin he voivat luottaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Puisto, olkaa hyvä.

16.11 Sakari Puisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ongelmallinen maahanmuutto johtaa ongelmiin, ja mitä enemmän ongelmallista maahanmuuttoa, sitä enemmän ongelmia on odotettavissa. Jos ajatellaan raaimmasta päästä, niin on tämä mainittu ka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

tujengirikollisuus, järjestäytyntä rikollisuutta, radikalisaatiota, terrorismia ja sen uhkaa, erilaisia silpomisia, kunniaväkivaltaa. Nyt me ollaan puhuttu näistä ongelmista ja niiden riskeistä pitkään ja siitä, että jos nämä ongelmat päästetään rantautumaan ja juurtumaan yhteiskuntaan, niin niistä ei enää päästäkään tuosta vain eroon, vaan siitä vähintään tulee hyvin raskas ja pitkä prosessi. Sen vuoksi kysyisin sisäministeriltä: mitä te ajattelette, kauanko näiden ongelmien ratkaiseminen kestää, paljonko nämä tulevat aiheuttamaan vahinkoa, paljonko se maksaa, ja miten ylipäättänsä niistä edes päästään eroon?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.12 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todelakin meillä on monentyyppistä rikollisuutta, niin kuin tässä edustaja Puisto kuvasi. Meillä on esimerkiksi nämä ikään kuin perinteiset järjestäytyneen rikollisuuden jengit, moottori-pyöräjengit, liivijengit, sitten meillä on tätä katujengi-ilmiötä, joka on myöhemmin syntynyt. Ja nyt meillä ovat vielä viime aikoina nimenomaan tämä nuorten alaikäisten väkivaltarikokset huolestuttavasti lisääntyneet ja esimerkiksi nämä tällaiset ryöstöt, mistä olemme valitettavasti saaneet nyt lukea viime päivinä tai viime viikkoina ja kuukausina lehdistä. Nämä ovat kaikki asioita, mihin meidän täytyy puuttua.

Mutta samanaikaisesti meidän täytyy ymmärtää, että kyse ei ole pelkästään maahanmuuttajista. Kyse on suomalaisista, kyse on täällä jo pitkään asuneista, ja meidän täytyy huolehtia siitä, että jokainen saa tukea — puhutaan lapsista, nuorista, perheistä — silloin kun sitä tarvitaan. [Riikka Purran välihuuto] Meidän täytyy huolehtia, että myös koululla, nuorisotyöllä, lastensuojelulla on riittävät resurssit. Esimerkiksi tässä viimeaikaisessa ryöstöilmiössä [Puhemies koputtaa] nimenomaan valtaosa näistä ryöstäjistä on lastenkodista karanneita, [Puhemies: Kiitoksia!] ja he tuolla kadulla ryöstävät.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Orpo, olkaa hyvä.

16.13 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viikonloppuna Turussa nuorisojengi kävi satunnaisesti toisten nuorten kimppuun ja oli vakava puukotus, erittäin vakava tilanne. Näitä on nyt eri puolilla, erilaisia ilmiöitä. Joka tapauksessa ihmiset ovat äärettömän huolissaan. Vakavia asioita on tapahtunut. Tähän on puututtava.

Ministeri Mikkonen, poliisien määrä käännettiin kasvuun viime kaudella määrätietoisilla toimilla — ei täällä voi ihan mitä tahansa puhua. Se on fakta. [Timo Heinonen: Juuri näin! — Välihuuto vasemmalta] Mutta pelkästään tämä poliisien määrän lisääminen ei yksinkertaisesti riitä, tarvitaan laaja valikoima keinoja. Me olemme muun muassa jo vuosi sitten helmikuussa esitelleet tähän aiheeseen liittyen edustaja Tolvasen tekemän raportin, jossa on laaja valikoima sekä kovia että pehmeitä keinoja. Nyt ei ole nähty, että hallitus olisi ottanut tämän riittävän vakavasti. Nyt on aika toimia, nyt tarvitaan konkreettisia keinoja. Tätä ei voida jättää seuraavan hallituksen vastuulle, ei hallituksen sisäisten ristiriitojen taakse. On toimittava.

Ja koska me haluamme varmistaa, että jotain tapahtuu, me tulemme lähtemään mukaan [Puhemies koputtaa] perussuomalaisten välikysymykseen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ei ollut kysymystä ilmeisesti. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.14 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin, toivottavasti täällä kuunnellaan, mitä vastataan. Minä sanoin, että viime hallituskauden puolivälissä, sen jälkeen kun perussuomalaiset lähtivät hallituksesta, suunta muuttui ja poliisien määriä ryhdyttiin lisäämään. [Välihuutoja] Tällä hallituskaudella me olemme lisänneet niitä edelleen. Tällä hetkellä on sata poliisia enemmän kuin viime vuonna. Me tarvitsemme poliisia, se on selvä juttu.

Tapasin itse asiassa Ruotsin poliisin ylijohtajan tuossa viime viikolla, ja hänen viestinsä oli se, että meidän täytyy huolehtia poliisien riittävästä määrästä, mutta sitten meidän täytyy huolehtia nimenomaan siitä ennaltaestävästä työstä. Ja se on koko yhteiskunnan asia, se on koulujen asia, se on kuntien asia, se on nuorisotyön asia, se on myös järjestöjen asia, ja me voimme auttaa järjestöjä siinä asiassa ja tukea, koska järjestöt tekevät hyvää työtä. Tämä on todellakin hallituksen yhteinen asia, ja kuten kerroin, olemme tänään yhdessä muiden ministereiden kanssa nyt taas etsimässä uusia toimenpiteitä, [Puhemies koputtaa] miten tähän tilanteeseen voimme vielä puuttua.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tolvanen, olkaa hyvä.

16.16 Kari Tolvanen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos, hyvä ministeri Mikkonen, että oikaisitte tämän virheellisen tiedon. Viime kaudella tosiaan poliisien määrä lähti nousuun. Valtiovarainministeri Orpo ja sisäministeri Mykkänen tekivät sellaisen toimenpiteen, että poliisikoulutus olisi tuottanut 7 850 poliisia tänä päivänä, mutta valitettavasti hallitus tuotti vain 7 500.

No, se on kuitenkin hienoa, että meillä on nyt ilmeisesti sama tilannekuva tästä ongelmasta, mikä meillä kaduilla on. [Leena Meri: Ei ole kyllä sama tilannekuva!] Toivotaan ainakin niin. Tässä on vähän sama kuin järjestäytyneen rikollisuuden kasvu 1990-luvulla, jota läheltä seurasin. Se pystyttiin taklaamaan. Nyt on mahdollista taklata myös tämä katujuengi-ilmiö ja myös nuorten väkivaltaisuus. Kokoomuksessa jo pari vuotta sitten tätä asiaa esitimme ja teimme oman ohjelmamme. Siellä on nimenomaan ennaltaestäviä ohjelmia, mihin toivottavasti olette tutustunut, mutta siellä on myös kovempaa, esimerkiksi ampuma-aseiden osalta rangaistusten tiukentaminen, omaisuuden konfiskointi ynnä muuta.

Arvoisa ministeri, [Puhemies koputtaa] nyt on tekojen aika. Enää ei voi odottaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.17 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitäkö nyt kolmannen kerran vielä todeta se, vaikka todella sanoin sen jo ensimmäisellä kerralla, että siis kun viime hallitus aloitti, edellisen hallituksen perintönä oli 7 332 poliisia. [Mika Niikko: Ei pidä paikkaansa!] Sen jälkeen poliisien määrää ryhdyttiin laskemaan: vuonna 2017 viime hallituksen puolivälissä se oli alimmillaan, 7 148, ja sitten käännettiin suuntaa, ja se on hyvä. Näin piti tehdä, olen siitä iloinen. Mutta sitten kun hallitus päätti toimintansa ja tämä hallitus aloitti, perintönä oli 7 277 poliisia, mikä oli siis vähemmän kuin edellinen hallitus oli jättänyt viime hallitukselle perinnöksi, ja me olemme nyt tätä määrää nostaneet. Tänä vuonna meillä on 7 536 poliisia, ja tästä suunta on vain ylöspäin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

Mutta noihin kokoomuksen esittämiin keinoihin. Minusta on hyvä, että teillä on ollut hyviä, konkreettisia keinoja. Itse asiassa hyvin monia niistä me olemme toteuttaneet, ja nyt kun nostit esiin esimerkiksi [Puhemies koputtaa] laittomien aseiden osalta rangaistusten kiristämiset, [Puhemies: Kiitoksia!] niin tästä meillä on oikeusministeriön ja sisäministeriön yhteinen selvitys paraikaa menossa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Meri, olkaa hyvä.

16.18 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tilannehan on se, että mikään määrä poliiseja ei riitä, ellemmme keskity siihen, mistä perussuomalaisten kysymys tässä lähti. Sisäministeri Mikkonen, te olette kesäkuussa todennut, että maahanmuuton ongelmiin ei vastata kiristämällä maahanmuuttoa koskevia sääntöjä. Olette lisäksi todennut, että on täysin selvää, että jengiytymiseen liittyviä ongelmia ei voida pysäyttää tai ratkoa maahanmuuttoa vähentämällä. No, olemme lukeneet uutisia siitä, että on vakavasti väkivaltaisia katujengejä, ja poliisi nyt kertoo, että ryöstöjä on ollut tähän mennessä Helsingissä jo enemmän kuin viime vuosina. Poliisi kertoo myös, että näistä henkilöistä noin puolet on maahanmuuttajataustaisia. Kysyn nyt teiltä: ettekö te, ministeri, todellakaan näe, että maahanmuuton tuomia ongelmia pitää ratkoa myös sillä, että rikoksiin syyllistyneitä karkotetaan Suomesta ja maahantuloa rajoitetaan, kuten esimerkiksi Ruotsi aikoo tehdä? [Puhemies koputtaa] Otatteko oppia Ruotsista [Puhemies: Kiitoksia!] ja milloin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.19 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on juuri niin, että ei tämä asia ratkea vain poliisien määrällä. Varsinkin kun me puhumme nuorista rikollisista, jengeistä, katuväkivallasta — mikä on erittäin huolestuttava ilmiö, ei vain täällä Suomessa, vaan tämä näkyy muuallakin Euroopassa — niin me tarvitsemme monenlaisia välineitä. Me tarvitsemme, totta kai, rangaistusasteikon, joka on riittävän tiukka. Me tarvitsemme näitä kovia keinoja. Kyllä me tarvitsemme poliiseja. Mutta sen lisäksi me tarvitsemme sosiaalityötä, me tarvitsemme toimenpiteitä koulun puolella, me tarvitsemme nuorisotyötä, ja kaikkien näiden eri toimijoiden pitää työskennellä yhdessä, niin että nuorten alkava rikollisuus voidaan katkaista heti alkuunsa. Ja nuoret tarvitsevat tervettä tekemistä. He tarvitsevat turvallisen kouluympäristön, turvallisen kotiympäristön, ja he tarvitsevat harrastuksia — sellaista hyvää tekemistä omaan elämäänsä, joka on vaihtoehto tuolle toiminnalle, jota me valitettavasti yhteiskunnassamme näemme.

Ministerit Andersson ja Honkonen varmasti voivat kertoa lisää siitä työstä, mitä koulujen puolella tai nuorisotyössä on näiden asioiden osalta tehty. Mutta kyllä tätä kysymystä pitää lähestyä laajasti yhteiskunnallisesta näkökulmasta. [Leena Meri: Ei siihen maahanmuuttoon tullut mitään vastausta taaskaan!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kilpi, olkaa hyvä.

16.20 Marko Kilpi kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aika ajoin lasten ja nuorten keskuudessa tapahtuu suuria muutoksia. Ne tulevat kansan tietoisuuteen yksittäisinä ilmiöinä, niin kuin nyt tapahtuu. Viime vuonnahan oli ennätysmäärä henkirikoksia, joissa oli alaikäisiä tekijöitä — 50 kappaletta, kun niitä normaalisti on 9—16 — ja nyt on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

ryöstöjä. Tässä pitää nyt pystyä näkemään kokonaisuus eikä vain pelkkiä pistemäisiä kuplia. Sitä te ette nyt näe. Jos näkisitte, niin ainoa vastaus ei olisi poliisien määrä, ennaltaestävä työ, Ankkuri-toiminta, joista on kuultu tässä salissa niin monta kertaa. Tämä on paljon laajempi kokonaisuus. Kun ette ole tätä nähneet, niin ette ole pystyneet tekemään ratkaisuja, ja kun nämä tulevat ilmi, niin silloin se kertoo siitä, että se ongelma on jo aivan liian kaukana. Milloin te avaatte silmänne ja näette tämän kokonaisuuden ja sen, mistä tässä on kysymys? Ja miten pahaksi aiotte tämän tilanteen nyt päästää? Nyt on ihan oikeasti viimeiset hetket tehdä toimenpiteitä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.21 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä tässä voisi kysyä, milloin te avaatte korvanne, [Leena Meri: Ei ole todellista! Ei ole kertaakaan vastattu maahanmuuttoon!] koska ymmärtääkseni olen tässä aika monta kertaa kertonut, miten laaja-alaisesti hallitus on tähän ongelmaan puuttunut. Se ei ole pelkästään poliisien asia, ei tietenkään, mutta tietysti sisäministerinä, kun vastaan poliisista, nostan sen tässä esiin. Kuten tässä olen kertonut, laajasti hallitus on tehnyt työtä niin nuorison puolella, lastensuojelun puolella, sosiaalitoimessa, kouluissa kuin päiväkodeissa.

Tämä on nimenomaan kaikkien meidän yhteinen asia. Tässä on kyse siitä, miten voimme tukea perheitä, miten voimme tukea lapsia ja nuoria, miten voimme kaikille taata turvallisen tulevaisuuden ja tulevaisuudennäkymän. Ja sen takia myös esimerkiksi se päätös, että oppivelvollisuutta pidennettiin, on tärkeä, koska se mahdollistaa nuorille ammattiin valmistumisen, koulutuksen ja sitä kautta näkymää elämään niin, että ei jouduta [Puhemies koputtaa] niin helposti rikosten polulle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Andersson vielä.

16.23 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten ministeri Mikkonen totesi, siltä osin kuin puhutaan alaikäisten väkivallanteoista, pitää muistaa, että me puhutaan kuitenkin lapsista. Silloin panostukset niin nuorisotyöhön kuin kouluihin ovat äärimmäisen tärkeitä, koska näissä paikoissa työskentelee ammattilaisia, jotka kohtaavat näitä nuoria päivittäin ja jotka työskentelevät heidän kanssaan päivittäin.

Hallitus päätti tänä keväänä siitä, että jaetaan kolmas peräkkäinen koronatukipaketti. Olemme siis antaneet ylimääräistä rahoitusta koulutuksen järjestäjille kaikilla koulutusasteilla, jotta olisi mahdollista vastata niihin kasvaneisiin tuen tarpeisiin, mitä koronapandemia on tuonut mukanaan ja mistä myöskin koulun ammattilaiset meille puhuvat. Tämä nuorten oireilu näkyy meidän kouluissa ja oppilaitoksissa tällä hetkellä.

Sen lisäksi on nyt tänä syksynä ollut eduskunnassa käsittelyssä lakiesitys, jolla me ollaan vakinaistettu sitouttavan kouluyhteistyön toimintamalli. Se tarkoittaa sitä, että kouluille annetaan rahaa palkata sosiaalialan tai kasvatusalan ammattilaisia, [Puhemies koputtaa] joilla ei ole opettamiseen sidottua työaikaa [Puhemies: Kiitoksia!] eli on aikaa esimerkiksi paljon poissaoloja omaaville nuorille.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

16.24 **Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me voimme puhua täällä niin poliisin resursseista kuin koululle annettavista lisäetuista, mutta siitä me emme pääse yhtään mihinkään, että nämä ilmiöt liittyvät maahanmuuttoon. Ne liittyvät maahanmuuttoon, jota te tällä hallituskaudella olette vain ja ainoastaan löysentäneet. Te ette ole tehneet minkäänlaisia kiristämisiä kotoutumiseen. Päinvastoin, meille tulee massiivista maahanmuuttoa lisää. Tällä hallituskaudella palautukset ovat romahtaneet. Tietojeni mukaan poliisin esittämät karkotuspäätökset eivät johda yhtään mihinkään, ne menestyvät huonosti, rangaistuksia erityisesti alle 21-vuotiaiden osalta ei ole kovennettu eikä rikostiedustelun toimivaltuuksia ole lisätty. Täytyy sanoa, että kukaan tässä maassa ei halua tätä ilmiötä tänne eikä hyväksy, että tälle asialle ei tehdä mitään. [Puhemies: Kysymys!] Meidän lapsilla on jakamaton oikeus turvallisiin katuihin. Mitä te aiotte, pääministeri Marin, tehdä tälle asialle — nyt?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.25 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Muistan, että me olemme käyneet tämän saman keskustelun tässä salissa aikaisemminkin [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Timo Heinonen: Mutta teot puuttuvat!] ja sanon nyt, kuten sanoin myös aiemmin: jokainen maahanmuuttaja ei ole rikollinen. Välillä tuntuu, kun tätä keskustelua seuraa, että täällä halutaan sellainen mielikuva antaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Jokainen maahanmuuttaja ei ole rikollinen. Esimerkiksi kun me tällä hetkellä katsomme, keitä ovat he, jotka Suomeen tulevat, niin valtaosa heistä on ukrainalaisia pakolaisia. Noin 40 000, yli 40 000, ukrainalaista on paennut sotaan, tullut Suomeen, ja ainakin minä sanon, että tervetuloa ja lisääkin voi tulla. [Sanna Antikainen: Ei ollut kyse heistä!] Meidän tehtävämme on huolehtia siitä, että nämä ihmiset saavat turvaa, nämä ihmiset voivat elää tavallista elämää.

Me tarvitsemme myös työperäistä maahanmuuttoa. Meidän väestömme ikääntyy, meidän palvelutarpeemme kasvavat, me tarvitsemme tänne ihmisiä Suomen ulkopuolelta. [Sanna Antikainen: Ette tiedä, mistä puhutte!] Tämä on tosiasia, ja hallitus on panostanut työperäisen maahanmuuton lisäämiseen. Mutta samanaikaisesti on totta, että kun me näemme yhteiskunnassa epätoivottavia ilmiöitä, niin myös niihin pitää puuttua — ovat ne sitten kantasuomalaisten, täällä syntyneiden, [Puhemies koputtaa] tai maahanmuuttajien tekemiä. Tähän rikollisuuteen [Puhemies: Kiitoksia!] pitää puuttua, ja siihen pitää suhtautua vakavasti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

16.26 **Sofia Vikman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten tekemiin rikoksiin tarvitaan jämäkkää puuttumista. Kokoomus on oman toimenpide-ehdotuksensa esittänyt, ja siihen täällä viittasivat edustajat Orpo ja Tolvanen.

Hallitus otti esille koulujen merkityksen. Olemme kuitenkin tilanteessa, jossa joka kahdeksas nuori jättää perusopetuksen vailla toiselle asteelle riittäviä taitoja lukea, laskea, kirjoittaa — ilman riittäviä perustaitoja. Peruskoulusta ei saisi valmistua ilman riittäviä taitoja.

Tarvitaan yksilöllisempää peruskoulua, jossa opintojen etenemistä voidaan tukea nykyistä paremmin. Kokoomus kannattaa oppimisen tuen uudistamista kaikilla koulutusas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

teilla. Näin varmistamme, että oppilas saa tarvittaessa pienryhmämuotoista opetusta ja henkilökohtaista tukea. Perusopetuksen laadun vahvistaminen on aivan välttämätöntä. Kysyn opetusministeriltä: miksi te ette ole tuoneet [Puhemies koputtaa] tätä kipeästi kaivattua esitystä oppimisen tuen uudistamisesta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Andersson, olkaa hyvä.

16.28 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hallituskaudella varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen perusrahoitusta on vahvistettu tuntuvasti. Jos oikein muistan, se on melkein 300 miljoonalla kasvanut tämän hallituskauden aikana, mikä on äärimmäisen tärkeää, koska tämä perusrahoitus on se, joka määrittää, minkälaiset resurssit on sille jokapäiväiselle työlle, mitä meidän peruskouluissa tehdään, ja joka määrittää myöskin sen, kuinka hyvin pystytään puuttumaan niihin tilanteisiin, mihin edustajakin tässä viittasi, ja huolehtimaan siitä, että kaikki oppilaat saavat riittävät valmiudet perusopetuksen aikana.

Tämän hallituskauden aikana olemme aloittaneet oppimisen tuen kokonaisuudistuksen tuomalla eduskuntaan lakiesityksen, jolla säädetään varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta — merkittävä, myöskin eduskunnan edellyttämä muutos varhaiskasvatustalouden säädäntöön. Sen lisäksi olemme panostaneet oppilas- ja opiskelijahuoltoon sekä oppivelvollisuuden laajentamiseen — isoja, tarpeellisia uudistuksia. [Puhemies koputtaa] Yhdyn tähän edustajan näkemykseen, että ensi kaudella oppimisen tuen kokonaisuudistus [Puhemies: Kiitoksia!] perusopetuksessa pitää tehdä. Se on tärkein seuraava koulutuspoliittinen asia, mihin meidän pitää keskittyä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.29 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ne tiedot nuorten tekemien rikosten lisääntymisestä, sekä ryöstöistä että pahoinpitelyistä, ovat hälyttäviä, ja on selvää, että tässä tarvitaan lisää toimia. Tarvitaan lujempi ote näihin rikoksiin puuttumiseksi, mutta tarvitaan lujempi ote myös näiden rikosten ennaltaehkäisyyn. Tässä ei ole kyse siitä, tarvitsemmeko kovia vai pehmeitä keinoja — on selvää, että tarvitsemme molempia. [Leena Meri: No mitäs ne kovat keinot ovat?]

Arvoisa puhemies! Teen tässä kolme ehdotusta.

Ensinnäkin alaikäisten osalta: Nuorisorangaistukset nykyistä laajempaan käyttöön, nykyistä nopeammat seuraamukset — ne ovat parempia kuin pitkän ajan päästä odottava sakko, jota ei koskaan ehkä makseta.

Toinen jengien osalta: Laittomat aseet pois. Tähän tarvitaan jyrkempi toimenpideohjelma, ja siellä myös rangaistuksia on katsottava, nykyisin saa liian usein sakkoja. [Välihuuto kokouksen ryhmästä]

Ja kolmanneksi: Helsingistä on erinomaisia esimerkkejä siitä, että nuorisotyöntekijät ovat tulleet kouluihin, jotta he voivat heti siellä puuttua.

Eli tarvitaan sekä kovia keinoja että pehmeitä keinoja, [Mika Niikon välihuuto] luja ote näihin rikoksiin ja luja ote ennaltaehkäisyyn. Arvoisa hallitus, miltä [Puhemies koputtaa] kuulostaa?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.30 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri näin, juuri näitä toimia me nyt mietimme, ja kuten kerroin, niin olemme tehneet jo paljon [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja olemme nyt myös miettimässä uusia lisäkeinoja yhdessä eri ministeriöiden kanssa, koska tämä, niin kuin kerroit, on laajasti eri ministeriöiden asia. Olemme nyt koonneet työryhmän, missä ovat sisäministeriön, oikeusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön edustajat, ja me nimenomaan mietimme vielä uusia keinoja, mitä voimme tuoda, ja toisaalta myös sitä, missä ovat ne kipeimmät paikat, mihin tarvitsemme mahdollisesti vielä lisäresursseja. Me katsoimme tätä ongelmaa laajakatseisesti, ja meidän täytyy ottaa tähän kaikki mukaan.

Haluan myös korostaa tässä niiden järjestöjen merkitystä, mitkä tekevät hyvää työtä esimerkiksi kadulla nuorten kanssa, ja meidän täytyy huolehtia, että järjestöillä on riittävät resurssit siihen työhön. [Leena Meri: Koska ne rangaistukset kiristyvät?] Ne ovat tärkeänä tukena niin kunnille, meidän hallituksen tekemälle toiminnalle kuin kouluille ja muille tämän asian [Puhemies koputtaa] piirissä oleville.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden lisäkysymyksen tähän asiakokonaisuuteen. — Alkuperäisen kysymyksen esittäjä, edustaja Niemi, olkaa hyvä.

16.31 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä on nyt jokinlainen ristiriita. Olen edelleen Tampereen poliisien yhdistyksen puheenjohtaja, ja minulle on sieltä kylläkin lakimies Sarjanen kertonut, että tänä vuonnakin Pirkanmaan poliisilaitokselta, Sisä-Suomen poliisilaitokselta, on vähentynyt noin 40 poliisivirkkaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Miten te, arvoisa sisäministeri, näin voitte kertoa, että poliisien määrä on lisääntynyt?

Ja toinen asia sitten: Arvoisa pääministeri, kun te sanotte, että ukrainalaisia... Joo, ukrainalaiset ovat ihan ok, mutta kun kävin maanpuolustuskurssilla Helsingin poliisilaitoksella, katuväkivaltayksikön keskusteluissa sanottiin, että eivät he ole ukrainalaisia, nämä katu-jengit ovat mantaqa-jengejä täällä, ihan muunmaalaisia. Tämä on kylmä tosiasia. Nämä kaksi asiaa voidaan selvittää kyllä koska tahansa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.32 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En minä sanonut, että ukrainalaiset olisivat näiden ilmiöiden takana. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Kuvasin vain sitä, että maahanmuutto on paljon muutakin kuin perussuomalaisten esittämää katuväkivaltaa, jengiytymistä ja rikollisia. Meillä on Suomessa paljon maahanmuuttajataustaisia ihmisiä, jotka eivät tee rikoksia, käyvät koulua, käyvät harrastuksissa, elättävät perheensä, tekevät töitä, elävät täällä kunnollista elämää. [Petri Huru: Onko joku väittänyt jotain muuta? — Juha Mäenpää: Me tiedetään se!] Mutta kun perussuomalaista ryhmää täällä kuuntelee, niin tulee sellainen käsitys, että ikään kuin joka ikinen tänne ulkopuolelta tullut olisi potentiaalinen rikollinen. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Kyllä valtaosa on kunnan ihmisiä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2022 vp

Ja sitten meillä on näitä ilmiöitä, jotka ovat valitettavia, ja ne ovat tosia, ja niihin pitää puuttua rangaistuksia koventamalla, [Leena Meri: Koska ne rangaistukset kovenee?] katsoamalla koko tämä rangaistusasteikko kuntoon, puuttumalla väkivaltaan poliisien toimesta nopeasti — ylipäättänsä niin, että meidän oikeusjärjestelmämme toimii. Mutta kyllä me tarvitsemme muitakin keinoja: sosiaalityötä, nuorisotyötä, työtä kouluissa, työtä laajasti yhteiskunnassa. [Puhemies koputtaa] Mielestäni on myös tärkeää kysyä, minkälainen on se yhteiskunnallinen asenneilmapiiri, [Puhemies: Kiitoksia!] jonka esimerkiksi ulkomaalais-taustainen ihminen kohtaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tehkää jotain!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Arvoisat edustajat! Muistutan siitä, mitä sain välihuudoista tuossa alussa. Arvokas käyttäytyminen edellyttää, että eduskunnassa ei huudeta toisten puheiden päälle.

Kysymyksen käsittely päättyi.